

Nebojte se SEPNO

Systém evidence přepravy nebezpečných odpadů (SEPNO) je informační systém, který zajišťuje evidenci ohlašovacích listů při přepravě nebezpečného odpadu. Jeho oficiální provoz byl zahájen 2. 5. 2018.

Povinnost ohlašovat přepravu nebezpečných odpadů (NO) má primárně původce, resp. odesílatel. Podle zákona o odpadech ale tuto povinnost může splnit i příjemce (oprávněná osoba). Dopravce nic neohlašuje. Musí mít jen ohlašovací list při samotné realizaci přepravy.

CO JE PODSTATOU VEDENÍ EVIDENCE A OHLAŠOVÁNÍ PŘEPRAVY NO?

O evidenci se v přepravě NO jedná. Jak ji zajistit, kdo ji zajišťuje a kdo všechno ji může zajistit. Původce se obvykle ptá: „Musím já někde něco hlásit, evidovat? A když, tak co?“ Oprávněná osoba si zase může klást dotazy typu: „Vystaví si původce doklady sám? Ohlásí přepravu on nebo ji máme za něj ohlásit my?“

- A následuje smršť dotazů:
- Za jakých podmínek ohlásí někdo přepravu NO za nás?
- Mohu se na někoho spolehnout a mám vlastně možnost kontroly?
- Když nebudou údaje uvedeny v souladu s požadavkem legislativy, hrozí mi sankce, případně jaká?
- A chci vůbec ten systém evidence přepravy NO ovládat či kontrolovat?
- Já ty doklady za původce vystavím, nebudou však duplicitní?
- Může si původce moi službu nárokovat a tvrdit, že ELPNO jsme mu přece také vystavovali?
- Kdo se vystavuje postihu, pokud doklady nebudou řádně vystaveny?
- A smím odpad přijmout i bez dokladů?

Zkusím na některé odpovědět, některé postupy doporučit.

- Zákon o odpadech v § 40 odst. 2 tuto povinnost ukládá odesílateli, ale v odst. 5 říká, že ji za něj může splnit příjemce. Pokud se mezi sebou oba subjekty nedohodnou, potom evidenční a ohlašovací povinnost zůstává na odesílateli. Pokud se strany domluví, doporučuji zakotvit tuto dohodu do smlouvy nebo do objednávky a taxativně v ní uvést, kdo bude ohlašovatelem přepravy, přičemž z toho vyplývá, kdo připraví doklady. Taková dohoda také zaručí, že ohlašuje jen jeden z účastníků a že tedy doklady nebudou duplicitní. Pokud pro vás oprávněná osoba již v minulosti připravovala doklady k přepravě a evidenci přepravy (dříve ELPNO, později OLPNO), protože ji také realizovala, potom v tomto režimu setrvejte. Je praktické pro obě strany. Výhodou pro původce je, že se o nic nestará, přičemž oprávněná osoba má obvykle také

větší zkušenosti, bude pro vás tuto činnost vykonávat odborně.

- Ten, kdo přepravu do systému SEPNO zadal, je tím, kdo ji také musí zrušit, pokud se přeprava neuskuteční.
- Ten, kdo přepravu do systému SEPNO zadal, je rovněž tím, kdo ji musí opravit tak, aby odpovídala skutečnosti (přepřevané odpady, množství, ...).
- Změnu (opravu) musí do systému převést ohlašovatel do tří pracovních dnů.
- Pokud jste osobou, která již má přístup do ISPOP, potom se tímto přístupem přihlásíte i do SEPNO.
- Ten, kdo má sjednanou (ohlášenou) přepravu NO, přestože ji za něj ohlásila druhá strana, uvidí tuto přepravu i na svém účtu v SEPNO.
- Ohlašovatelem je buď původce (odesílatel), nebo jím zvolená osoba. Tou je zmocněnec na základě plné moci nebo příjemce na základě předchozí dohody (objednávky, smlouvy atp.). Přestože se použije pro ohlášení pokaždé jiný účet (původce, příjemce, případně zmocněnec), uvidí zúčastněná strana na svém účtu kompletní evidenci ohlášené přepravy, ve které figuruje její IČO v roli odesílatele nebo příjemce.
- Pokud původce (odesílatel), nemá vytvořen účet v ISPOP (tzn. nikdy do systému ISPOP neohlašoval), protože povinnost ohlašovat dosud neměl, případně za něj ohlašoval zmocněnec, evidenci přepravy neuvidí. V principu to nevádí. Zákonná povinnost je splněna, systém je zajištěn zmocněncem. Pokud by přesto původce

Co je to SEPNO?

- Systém evidence přepravy nebezpečných odpadů (SEPNO, systém SEPNO, modul SEPNO) je informační systém, který zajišťuje evidenci ohlašovacích listů při přepravě nebezpečného odpadu.
- SEPNO je součástí Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).
- SEPNO jako modul ISPOP je zřízen a veden v souladu s ustanovením § 40 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a zákonem č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí.
- Správcem SEPNO ve smyslu ustanovení § 2 písm. c) zákona č. 365/2000 Sb. je Ministerstvo životního prostředí, které přenáší část činností spojených se správou SEPNO na provozovatele.
- Provozovatelem SEPNO ve smyslu ustanovení § 2 písm. d) zákona č. 365/2000 Sb. je CENIA, česká informační agentura životního prostředí.
- Jeho oficiální provoz byl zahájen 2. 5. 2018.

FOTO: STŘASUJZ

chtěl svou evidenci ohlášené přepravy vidět, může si buď požádat partnera/y o vytvoření přehledu ze systému SEPNO, nebo se zaregistrovat a zřídit si tak účet a přístup do ISPOP – SEPNO.

- Jestliže se přeprava NO neohlásí, jedná se o přestupek, který lze sankcionovat. Na čí straně je chyba a bude inspekce takový přestupek trestat? Pokud nemá odesílatel (původce) uzavřenou dohodu s příjemcem, který za něj přepravu ohlásí, jde chyba jednoznačně za ním. Potom taková neohlášená přeprava nebezpečných odpadů může být sankcionovaná na místě nebo v přestupkovém řízení a následně předána České inspekci životního prostředí.

Z pohledu ekologa, navíc zaměstnance společnosti INISOFT s. r. o., je mi systém jasný. Dovedu však pochopit obavy těch, kteří se s elektronickým ohlašováním přepravy nebezpečných odpadů setkávají nově a nemají potřebné znalosti. Těm doporučuji sledovat webové stránky Ministerstva životního prostředí (www.sepno.cz) a také stránky www.inisoft.cz. Pokud jste uživateli softwaru EVI 8 nebo SKLAD Odpadů 8 a hledáte odpovědi na otázky kolem přepravy NO, navštivte i naši znalostní databázi „Centrum informací“ (www.inisoft.cz/ci). Informace, které vám pomohou pro orientaci v této revoluční změně, kterým ohlašování přepravy nebezpečných odpadů do SEPNO rozhodně je, získáte také na námi pořádaných seminářích. Najdete je na <https://www.inisoft.cz/skoleni>.

Ing. VÁCLAV KUNCL,
INISOFT s. r. o.